

DZIENNIK PIOTRKOWSKI

Godzienne pismo polityczne i gospodarcze

Adres Redakcji i Administracji: Piotrków Trybunalski, ul. Słowackiego 18. Telefon Nr. 10-21. Skrzynka poczt. 1355. Konto P. K. O. Nr. 141-734.

Pensjonat w Pile nad Czarną 5 km od Sulejowa

Na miejscu gabinet lekarski. Lampa kwarcowa. Solux. Elektryczność, telefon, kanalizacja, plac tenisowy, kajaki, plaże, tereny rybackie. Pensjonat mieści się w pałacyku na wzgórzu, wśród ogrodów owocowych, a bezpośrednim sąsiedztwie (50 metrów) lasów Spalskich i prywatnych, oraz rzeki Czarnej. Pokoje obszernie, słoneczne, z tarasami, oddzielnie lub z całkowitem utrzymaniem. Komunikacja z Piotrkowa autobusami lub kolejką do Sulejowa co godzinę. Skąd dojazd do pensjonatu w Pile 5 klm. Dojazd kołmi lub samochodem dostarczonemu na żądanie. Zgłoszenia przyjmuje Zarząd Pensjonatu w Pile telefonicznie lub na miejscu.

ADRES: Majątek Piła poczta Dąbrowa nad Czarną, Telefon Dąbrowa nad Czarną Nr 2.

Nieprzyjęcie propozycji Hitlera

obciążą sumienie Francji

Taka jest opinja Lloyd George'a

BERLIN. Na łamach „Boersen Ztg.” Lloyd George publikuje artykuł, w którym zajmuje stanowisko wobec ostatniej mowy kanclerza.

Kanclerz Hitler — pisze Lloyd George — uzyskał nowe niespodziewane drogi dla zapewnienia i utrzymania pokoju. We wszystkich ważniejszych punktach, co do których rząd brytyjski sformułował swoje zapędy, kanclerz Hitler jest gotów do uściwiania, a w niektórych wypadkach nawet dalekosiężnych ustępstw. Jedyny wyjątek stanowi stan liczebny armji, który ma wynosić 550 tysięcy lu-

dzi. Żądanie to — zdaniem kanclerza — jest umotywowane przez różne pakti zawierane w Europie.

Lloyd George zwraca uwagę, że kanclerz Hitler gotów jest zgodzić się na skasowanie łodzi podwodnych, ciężkiej artylerji, tanków i rzucania bomb na ludność cywilną. Lloyd George sądzi, że gdyby pro-

pozycje kanclerza Hitlera nie zostały uwzględnione, winą za to spadła by na Francję.

Lloyd George kończy artykuł, wyrażając opinię, że zdaniem kanclerza Hitlera żadnemu narodowi na świecie nie przyszłoby do głowy pragnąć wojny, gdyby przywódca jego jej nie prowokował.

Ulgi kolejowe

na okres letni

W związku ze zbliżającym się letnim sezonem turystycznym, polskie koleje państwowe przyznały cały szereg ulg przejazdowych dla turystów i osób, udających się do uzdrowisk i letnisk.

Grupy turystów, należących do klubów turystycznych otrzymują zniżkę przy przejeździe 5 osób w wysokości do 33 proc. Korzystać z tych zniżek będzie również Polski Związek Kajakowy. Podobnie, jak w zeszłym roku, turyści będą mogli przy

przejazdach pojedynczych wykupować bilety 1.000 lub 2.500-kilometry.

Osobom powracającym z uzdrowisk oraz z letnisk nadmorskich w sezonie do 15-go czerwca i po 1-ym września przyznana będzie ulga powrotna równa wysokości opłat tabeli urzędniczej.

Rozszerzone zostaną ulgi t. zw. weekendowe na przejazdy z Warszawy, Bielska, Bydgoszczy, Śląska, Gdańska, Gdyni, Lublina, Łodzi, Poznania, Radomia, Rzeszowa, Stanisławowa, Tarnowa, Wilna itp. Ważne one będą w dni świąteczne i niedzielne. Opłaty za bilety pobierane będą według taryfy urzędniczej.

Wycieczki z zagranicy otrzymają — w zależności od liczebności grupy — 33—50 proc. zniżki.

Uczestnicy wycieczek morskich linją Gdynia — Ameryka otrzymają ulgi według taryfy urzędniczej.

Pielgrzymki do Częstochowy, Ostrej Bramy i Kalwarii Zebrzydowskiej otrzymają nieco większe ulgi od dawniejszych. Dla innych miejscowości, odwiedzanych przez pielgrzymów przyznawać będą zniżki poszczególne dyrekcje kolejowe.

N.R.A. instytucją nielegalną

Kłeska Roosevelta na odcinku ustawodawstwa gospodarczego

WASZYNGTON. Trybunał Najwyższy uznał jednomyślnie za akt sprzeczny z konstytucją udzielenie prezydentowi Rooseveltowi przez kongres pełnomocnictw, upoważniającego go do stworzenia N. R. A. (National Recovery Administration) i narzucenia przemysłowi prywatne-

mu kodeksu, regulującego warunki pracy i płac. Decyzja ta kładzie faktycznie kres istnieniu N. R. A. Richberg, szef N. R. A. odmówił dziennikarzom wypowiedzenia się w sprawie decyzji trybunału. W kołach rządowych decyzję tę uważają za kompletną klęskę rządu.

WASZYNGTON. Trybunał Najwyższy uznał, że ustawa, uchwalona w końcu r. ub., o pięcioletnim moratorium dla hipotecznych długów rolniczych, jest sprzeczna z konstytucją. Długi te wynoszą około 12 miliardów dolarów.

Rząd Flandria rozpoczyna dziś walkę

o pełnomocnictwa

PARYŻ. — Agencja Havasa donosi: Po posiedzeniu rady gabinetowej pod przewodnictwem premiera Flandria ogłoszono komunikat następujący: „Po wysłuchaniu sprawozdania ministra finansów Germain-Martina o sytuacji walutowej, ministrowie dyskutowali o projekcie nadających rządowi rozszerzone pełnomocnictwa w sprawach ekonomicznych i finansowych. Projekt będzie przedłożony jutro zrana radzie ministrów i będzie przedstawiony popołudniu Izbie Deputowanych.

PARYŻ. — Według informacji z kół miarodajnych rząd nie złoży ju-

tro w Izbie deklaracji politycznej. Minister finansów Germain-Martin ograniczy się jedynie do poparcia projektu rządowego o pełnomocnictwach, przyczem przedstawi całokształt obecnej sytuacji monetarnej, finansowej i ekonomicznej i zatrzyma się dłużej nad akcją spekulatorów międzynarodowych. Minister wykazał, że zamierzone przez rząd restrykcje budżetowe nie będą mogły zapewnić równowagi budżetowej, o ile nie będzie im towarzyszyła gruntowna reforma obowiązującego obecnie systemu podatkowego. Od przyjęcia projektu o pełnomocnic-

twach rząd uzależnia swoje istnienie. To też minister Germain-Martin od razu jutro postawi sprawę zaufania.

Jak przewidują, Izba odeśle jutro projekt rządowy do komisji finansowej z poleceniem przedstawienia opinji na piątkowym plenarnem posiedzeniu Izby.

W senacie projekt rządowy wszedłby w tych warunkach pod obrady w przyszłym tygodniu. W piątkowych obradach izby, jak twierdzą, dzienniki, weźmie już udział premier Flandria.

„Nie chcemy deflacji!”

oświadczają kombatanci francuscy

PARYŻ. — Na kongresie unji narodowej b. kombatantów w Ljonie, jednej z najpoważniejszych organizacji b. kombatantów, grupującej około 800.000 członków uchwalono szereg rezolucji, dotyczących sytuacji gospodarczej i politycznej. Kon-

gres wypowiedział się za koniecznością poniesienia i tym razem ofiar ze strony kombatantów, jak również wypowiedział się za polityką, zmierzającą do zapewnienia równowagi budżetowej, za wydatną redukcją podatków państwowych i za stworze-

niem kas pensyjnych b. wojskowych.

Uchwały narodowej unji kombatantów, stanowią pewien poważny wyłom w dotychczasowej kampanji przeciw zamierzonej polityce oszczędnościowej i deflacyjnej rządu.

Eden o zatargu włosko-abisyńskim

LONDYN. — Agencja Reutersa donosi: Na dzisiejszym posiedzeniu Izby Gmin minister Eden wyjaśnił treść uchwały Rady Ligi Narodów w sprawie zatargu włosko-abisyńskiego i oświadczył: Nie podsuwając myśli, że rezolucje genewskie zlikwidowały napięcie w stosunkach włosko-abisyńskich, jestem jednak przekonany, że rezolucje te stają się doniosłym krokiem na drodze do po-

jednawczego rozstrzygnięcia sporu. Przyjmując współpracę Ligi Narodów, rządy Włoch i Abisynji przyczyniły się do tego, aby doszło w przyszłości do przywrócenia dobrych stosunków między temi państwami. Gdyby nie duch pojednawczości ujawniony przez rząd włoski i bar. Aloisiego w Genewie, a także gdyby nie współpraca Laval, postęp, który obecnie rejestrujemy, nie byłby o-

siągnięty.

Lansbury, przywódca opozycji zwraca się do Izby Gmin o upoważnienie go do złożenia gratulacyj Radzie Ligi Narodów i Edenowi. Mówca oświadcza, że niewątpliwie wszyscy członkowie Izby Gmin widzą w decyzji genewskiej pierwszy i doniosły etap na drodze do sprawiedliwego i trwałego rozstrzygnięcia zatargu.

Ambasador Raczyński u Simona

LONDYN. — Ambasador Raczyński odwiedził dziś popołudniu w Izbie Gmin ministra spraw zagranicznych sir John Simona i odbył z nim dłuższą rozmowę.

40 tys. robotników polskich wrócił z Francji

W nadchodzących miesiącach oczekiwano powrotu z Francji do kraju około 40 tysięcy robotników polskich.

Przy Ministerstwie Opieki Społecznej utworzona została komisja, której zadaniem jest zajęcie się losem tych reemigrantów.

Dwaj zagraniczni ministrowie oświaty w Polsce

W czerwcu r. b. spodziewany jest przyjazd do Warszawy 2 zagranicznych ministrów oświaty.

Z Węgier przybędzie minister oświaty Homan dla przeprowadzenia rozmów o wykonaniu zawartej w czasie pobytu premiera Goemboesza w Warszawie polsko-węgierskiej umowy kulturalnej.

W tymże miesiącu oczekiwana jest w Warszawie wizyta szwedzkiego ministra oświaty Engebega. Celem tej wizyty ma być zawarcie polsko-szwedzkiej umowy kulturalnej.

Za dusze żołnierzy węgierskich

Wczoraj popołudniu odprawiona została w kościele św. Jacka msza święta za spokój dusz żołnierzy węgierskich, poległych w czasie wojny światowej.

Reprezentacja Polski na Międzynarodowej Konferencji Pracy

Na rozpoczynającą się w dn. 4-go czerwca w Genewie XIX-tą sesję Międzynarodowej Konferencji Pracy wyjeżdża z Polski delegacja urzędowa w następującym składzie: delegat i przewodniczący delegacji: p. dr. Stanisław Jurkiewicz, delegat: p. Mieczysław Biesiekierski, naczelnik Wydz. Zatrudnienia i Migracji w Min. Op. Społ., zastępca delegata: p. Józef Zagrodzki, naczelnik Wydz. Ochrony Pracy w Min. Op. Społ., doradcy techniczni: p. Seweryn Horzowski, radca, p. inż. górni. Aleksander Stein, p. dr. Stan. Fischlowitz.

Jednocześnie udaje się na wspomnianą sesję delegacja pracodawców w następującym składzie: p. inż. Marjan Szydłowski, dyr. Centralnego Związku Przemysłu Polskiego, p. Mieczysław Jastrzębowski, kierownik Wydz. Pracy Centr. Zw. Przem. Polsk., p. Czesław Wieniawa-Chmielewski, dyrektor Związku Pracodawców Górnośląsk. Przem. Górniczo-Hutniczego, p. inż. Eugenjusz Górkiewicz, dyr. Tow. Kopaliń Skarbowych, „Skarboferm”, p. inż. Marjan Przybylski, dyr. Katowickiej Spółki Akcyjnej dla Górnictwa i Hutnictwa p. inż. Jan Wengris, dyr. Spółki Akc. Kopaliń Węgla „Saturn”.

— W Halle został stracony niejaki Franz Ilgenstein, skazany na śmierć za zamordowanie urzędnika kolejowego.

— Po zjedzeniu ciasta zmarli w Kilonji, przy objawach ostrego zatrucia żona lekarza i marynarz. Następnie zachorowało jeszcze 8 osób.

— W ubiegłym tygodniu doszło w Monachium do wykroczeń antysemickich, w czasie których grupa młodych ludzi w cywilnych ubraniach zmuszała do zamknięcia sklepów żydowskich. Policja dokonała szeregu aresztowań.

Pijcie znakomite piwa i doborowe lemoniady znanego browaru Franciszka BRAULIŃSKIEGO

CHŁOP i UCZONY

„Często się mówi, że ta walka o uwolnienie obrotów i inwestycji na rzecz poddania ich wpływowi rynku — to znaczy w rezultacie potrzebom ostatecznego odbiorcy — zawiera w sobie negację funkcji państwa, dążenie do anarchicznego chaosu. Dzisiaj jeśli się chce skompromitować jakkolwiek wniosek, choćby nie wiem jak skromny, zmierzający do przywrócenia swobody obrotowi i przemysłowi, niema bardziej skutecznego sposobu odwołania się do gwiazdy, niema bardziej pewnego tytułu do uznania ze strony mędrców, jak powiedzieć, że jest to pogłos laissez-faire'izmu. Jeśli niniejsze studjum będzie przeglądane przez któregoś z bardziej popularnych autorów, piszącego o tych sprawach, istnieje 99 proc. prawdopodobieństwa, że powie się, iż niniejsze studjum jest oparte na filozofii laissez-faire'izmu, dawno już zdyskredytowanej wśród ludzi rozsądnych, że powraca do systemu, który już minął, że nie zdaje sobie sprawy ze zmienionego nastawienia nowoczesnej umysłowości itd.“

„W istocie rzeczy, tego rodzaju zmiany nie tylko są dalekie od wyrzekania się przez państwo jego właściwych funkcji, lecz coraz bardziej staje się jasne, że tylko tą drogą może być zapewnione wypełnianie właściwych funkcji państwa.“ „Zasada: „rządzić dobrze — to rządzić mało“ nie powinna być rozumiana w ten sposób, że rząd jest złem koniecznym, które należy sprowadzić do najniższego minimum, lecz należy ją rozumieć w ten sposób, że jeśli rządy chwycą więcej niż mogą pogryźć, nie mogą właściwie sobie zadań dobrze wypełniać. Tendencje do dyktatury w nowoczesnym świecie są nieuniknionym wynikiem tego faktu, że, gdy instytucje demokratyczne usiłują wykroczyć poza pewne granice, wówczas albo źle spełniają swoje funkcje, albo też muszą w ogóle abdykować.“

Zadaniem poprzednich paragrafów było wskazać, że, jeśli poprawa ma być utrzymana i dalszy postęp zapewniony, musi nastąpić mniej lub więcej całkowita zmiana tendencji regulowania życia gospodarczego przez państwo. Celem polityki państwowej w stosunku do przemysłu musi być stworzenie pola, na którym dopuści się, aby rynek sam regulował siły przedsiębiorstw i dyspozycję zasobami majątkowymi.

Lecz czy nie jest to poprostu powrotem do kapitalizmu? A czy powrót do kapitalizmu nie jest powrotem do przyczyn kryzysu?

Jeśli analiza, przeprowadzona w niniejszym studjum, jest prawidłowa, odpowiedź nie może być wątpliwa. Wysunięte warunki poprawy są rzeczywiście powrotem do tego, co nazywamy kapitalizmem. Ale załamanie się sytuacji gospodarczej nie było wynikiem tych warunków. Przeciwnie, było wynikiem ich zaprzeczenia. Było wynikiem złej polityki monetarnej i interwencjonizmu państwowego, działającego w środowisku, w którym podstawy siły kapitalizmu były już podważone przez wojnę i przez wpływy polityczne. Od chwili wybuchu wojny w 1914 r. przez cały czas tendencja polityki odchylała się od tego systemu, który pomimo przetrzymywania się feudalnych przeszkód i niebywałego wzrostu ludności spowodował ogromny wzrost przeciętnej zamożności, co było charakterystyczną cechą okresu panowania kapitalizmu. Czy ten wzrost ma być podjęty nanowo, czy też — być może po pewnej poprawie — mamy być pogrążeni nanowo w kryzysie i w chaosie planowania i ograniczeń — zależy od naszej chęci, aby wspomnianą tendencję odwrócić.“

Kilka dni temu drukowaliśmy na tem miejscu wyjątki z wydanych przez Instytut Gospodarstwa Społecznego „Pamiętników Chłopów“, w których autorzy, zastanawiający się

nad sposobami wyjścia z kryzysu, wysuwali jako jeden z najważniejszych warunków — ograniczenie interwencjonizmu państwowego w sprawy gospodarcze.

Autorzy ci z pewnością nie słuchali wykładów z ekonomii politycznej, ani też nie studjowali odpowiedniej literatury. Natomiast wyjątki, przytoczone w niniejszym artykule, pochodzą od człowieka, który nie tylko

sluchal wykładów ekonomii politycznej i czytał odpowiednie dzieła, ale który sam ekonomję polityczną wyklada i dzieła na ten temat pisze. Wyjątki te pochodzą mianowicie z książki prof. Lionela Robbins'a, wykładającego na uniwersytecie w Londynie, zatytułowanej „The Great Depression“ (wielki kryzys), z rozdziału, w którym prof. Robbins kreśli podstawy polityki gospodarczej,

zdolnej pchnąć gospodarstwo światowe na drogę trwałej poprawy („Conditions of Recovery“).

Bardzo jest ciekawe i charakterystyczne, że autor — chłop dochodzi do analogicznych wniosków jak „uczony w piśmie“ prof. uniwersytetu. Natomiast wspomniani przez prof. Robbins'a mędrkowice różnią się w poglądach od tego chłopko-profesorskiego dwugłosu.

Przyczyną obaw w Europie jest przede wszystkim lotnictwo wojskowe oświadczył Baldwin na zgromadzeniu publicznym

LONDYN. Przemawiając dziś na zgromadzeniu publicznym w Londynie premier Baldwin po podkreśleniu i wyjaśnieniu przyczyn rozmaitych obaw, żywionych obecnie w Europie, oświadczył, że idea zbiorowego bezpieczeństwa w najszerszym swym znaczeniu polega na tem, iż Europa nie będzie tolerować wojny i że jeśli którekolwiek państwo rozpocznie wojnę, czyli in nemi słowami stanie się napastnikiem, wszystkie inne kraje zjednoczą się, aby zmusić je do zaprzestania kroków wojennych. Jesteśmy jeszcze dość oddaleni od urzeczywistnienia tego rodzaju bezpieczeń-

stwa, jednakże na pewnym określonym obszarze podobna idea wprowadzona została w życie przez zawarcie układów locarneńskich. Jedną z pierwszych rzeczy, jakiej winny dokonać mocarstwa, związane układem locarneńskim, jest starać się o przeprowadzenie projektu wcielenia w ramy układów locarneńskich specjalnego paktu lotniczego, który mógłby zawierać i który, jak się spodziewam, będzie zawierał zobowiązanie ograniczenia zbrojeń. Przyczyną obaw w Europie nie jest obecnie niczyja armia ani też marynarka, lecz lotnictwo wojskowe. Ograniczenie lub zaniechanie zbro-

jeń lotniczych stanowi dla wszystkich zagadnienie niezmiernie doniosłe, trzeba bowiem dość dużo czasu na przeprowadzenie mobilizacji armji, lecz nie na zmobilizowanie sił lotniczych.

W dalszym ciągu przemówienia Baldwin wyraził ubolewanie z powodu nieobecności Stanów Zjednoczonych w Lidze Narodów.

Baldwin wyjaśnia następnie, uzasadniając zwiększenie angielskich sił lotniczych, że, jeśli W. Brytania bierze wraz z zaprzyjaźnionymi państwami udział w systemie zbiorowego bezpieczeństwa, to trzeba, aby wniosła ona należną od niej część.

Dąsy sowieckie na Anglję

MOSKWA. Rokowania anglo-niemieckie w sprawie paktu powietrznego komentowane są tutaj z wyraźnym niezadowolaniem.

„Prawda“ zamieszcza depesze swego korespondenta londyńskiego p. t.: „Odchylenie brytyjskiej poli-

tyki zagranicznej“, w której donosi, że przychylne przyjęcie mowy Hitlera przez Londyn jest rezultatem „dobrowolnego złudzenia“. Korespondent podkreśla, że nawet labouryści gotowi są poprzeć porozumienie z Niemcami.

„Za Industrializacją“ wyraża nadzieję, że oczekiwana rekonstrukcja gabinetu brytyjskiego wzmocni wpływy antyniemieckiej grupy konserwatystów z Chamberlainem, Churchilliem i Edenem na czele.

Pogłoski o nowej konferencji międzynarodowej w sprawie stabilizacji walut

LONDYN. „Daily Mail“ w depeszy swojego nowojorskiego korespondenta twierdzi, że rząd St. Zjednoczonych postanowił wziąć w swoje ręce inicjatywę, celem zapropinowania zwołania nowej wszechświatowej konferencji walut dla uzyskania stabilizacji walut i obni-

żenia barjer ograniczeń handlowych. Wstępne zapytania w kilku głównych stolicach spotkać się miały z zyczeliwymi odpowiedziami. Na czele grupy w rządzie amerykańskim, która domaga się zwołania tego rodzaju konferencji stoi obecny

sekretarz stanu Hull.

„Daily Mail“ twierdzi, że nieoficjalne sondowania amerykańskie w kanclerstwie skarbu w Londynie i w City londyńskiej stwierdziły zasadniczą zgodę W. Brytanji uczestniczenia w takiej konferencji.

Czy Niemcy myślą o kolonjach?

PARYŻ. — Agencja Havasa donosi z Londynu, iż w kołach dobrze poinformowanych zaprzeczają wiadomości, że w odpowiedzi na kwestjonariusz Phippsa rząd niemiecki

wysunął żądanie zwrotu kolonij, jako warunek powrotu Niemiec do Ligi Narodów. Rząd Rzeszy nie udzielił dotychczas żadnej odpowiedzi na demarche angielską. Londyn spodzie

wa się jednak wkrótce otrzymać nową niemiecką, w której będzie spreyczowana interpretacja pewnych ustępów ostatniej mowy Hitlera w Reichstagu.

Militaryzacja szkolnictwa wyższego w Austrii

WIEN. — Z rozpoczęciem nowego roku akademickiego wejść ma w życie ustawa, dotycząca zadań wychowawczych wyższych uczelni. W ciągu 2-ech pierwszych lat studjów mają być tygodniowo poświęcone 2 godziny wykładom o ideowych i historycznych podstawach państwa austriackiego oraz wychowaniu

światopoglądowemu i państwowemu. Dalsze studja uniwersyteckie uzależnione będą od pomyślnego egzaminu z tego przedmiotu.

Pozatem studentów obowiązywać będzie pobyt w obozach, gdzie w ścisłym współzyciu słuchaczy i wykładowców ma być prowadzone wychowanie ojczyźniane przez ćwiczenia

fizyczne i wojskowe oraz w pewnych warunkach także przez udział w robotach o użyteczności publicznej na warunkach obozowych obozów pracy, wreszcie przez wykłady z dziedziny światopoglądowej, ojczyźnianej i wojskowej. Pierwsze takie obozy powstać mają w lecie 1936 r.

Gwałtowne nawałnice w Kieleckiem

KIELCE. Ubiegłej nocy nad terenem gmin Samsonów i Mniów w powiecie kieleckim przeszedł gwałtowny huragan, połączony z ulewным deszczem. Pola kilku wsi zostały zalane wodą, która dość znacznie zniszczyła plony.

Ludność z zagrożonych miejsc ewakuowana. Ponadto na terenach tych zniszczone zostały w szeregu

miejsce drogi i mosty, a ruch kolejowy został wstrzymany.

KIELCE. — Nad Skarżyskiem i okolicą w powiecie koneckim przeszła burza z ulewным deszczem, skutkiem czego został podmyty tor kolejowy na szlaku Bliżyn—Sołyków. Komunikacja kolejowa na tym odcinku została przerwana. Ponadto zostały uszkodzone przewody telegra-

ficzne, telefoniczne i elektryczność.

STARACHOWICE. W dniu wczorajszym powiat ilżecki nawiedziła niezwykle gwałtowna nawałnica deszczowa, wyrządzając znaczne szkody. Wezbrane wody zagrażały kilku osiedlom. W okolicach Wąchocka woda zalała łąki i pola orne. Wydarzyły się dwa wypadki zatonięcia na terenie stawów starachowickich.

Ekshumacja zwłok ś. p. matki Marszałka Piłsudskiego

Dziś wyjeżdżają do Kowna p. Czysław Kadenacy i kpt. Mieczysław Lepecki w celu dokonania ekshumacji zwłok ś. p. matki Marszałka Piłsudskiego i przewiezienia ich następnie do Wilna.

Matka Marszałka Piłsudskiego zmarła w r. 1884 i została pochowana na cmentarzu we wsi Suginty (pow. wilkomirski), należącej podówczas do ojca Pana Marszałka.

Rząd litewski nie stawiał żadnych przeszkód w udzieleniu zezwolenia na przyjazd delegacji.

Obywatelski czyn robotników fabryki karabinów

W dniu 25 b. m. zgłosiła się do p. drugiego wiceministra spraw wojskowych delegacja robotników fabryki karabinów w osobach p.p. Ciepłińskiego i Stanisławskiego wraz z nacelnym dyrektorem Państwowych Wytworni Uzbrojenia inż. Wierzejskim oraz dyrektorem fabryki karabinów inż. Skrzypińskim, która złożyła na ręce pana generała następującą rezolucję, uchwaloną w dniu 23.V. r. b.

„Robotnicy Fabryki Karabinów zawsze wierni ideologii nieodżałowanego Wskrzesiciela Polski i Wodza Narodu, Marszałka Piłsudskiego — po jego zgonie postanowili, w myśl wskazań tego Wielkiego Włodarza naszych serc „wyścigu pracy“ dokończyć cegiełkę do umocnienia mocarstwowego stanowiska Rzeczypospolitej, — wykonać swą bezinteresowną pracą 100 karabinów maszynowych im. Pierwszego Marszałka Polski, Józefa Piłsudskiego, które zostaną wręczone armji polskiej“.

P. generał Sławoj-Składkowski z prawdziwym wzruszeniem przyjął do wiadomości ten dowód wysoce obywatelskiego czynu robotników fabryki karabinów. (PAT).

Uniwersytet poznański w hołdzie dla Marszałka Piłsudskiego

POZNAŃ. — Senat Akademicki Uniwersytetu Poznańskiego uchwalił jednomyślnie, celem uczczenia pamięci Marszałka Piłsudskiego, który był doktorem honoris causa tego uniwersytetu, umieścić w głównej nawie pierwszego piętra Collegium Minus popiersie z brązu Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Japońska misja wojskowa w Warszawie

W drodze powrotnej do Japonii zatrzymała się w Warszawie przejazdem japońska misja wojskowa, złożona z 10 oficerów z generałem Ito na czele.

Kto poniesie kosztą regulacji nowych ulic?

Wiceprezydent miasta J. Okołuk, wyznaczył na dzień 28 maja roku bież. posiedzenie Komisji Finansowo - Budżetowej Tymczasowej Rady Miejskiej.

Na porządku dziennym posiedzenia znajduje się wniosek o wydanie przepisów miejscowych dla m. stoł. Warszawy w sprawie przełożenia kosztów pierwszego urządzenia ulic, placów i innych arteryj komunikacyjnych na właścicieli terenów lub działek.

Sądowy epilog katastrofy motocyklowej

GНИЕЗНО. — Wojskowy sąd okręgowy na sesji wyjazdowej w Gnieźnie rozpatrywał głośną przed rokiem sprawę katastrofy motocyklowej, spowodowanej przez kpt. Jęrzego Brodzikowskiego. Wskutek wypadku jedna osoba zmarła. Sąd skazał kpt. Brodzikowskiego na 8 miesięcy więzienia, a uwzględniając okoliczność, iż skazany zaopiekował się rodziną zmarłego, zawiesił mu wykonanie kary na 4 lata.

Wybory w Czechosłowacji

Jak wiadomo, ostatnie wybory w Czechosłowacji przyniosły ogromne zwycięstwo partii niemieckiej, idącej pod sztandarami narodowego socjalisty Henleina. W samym obozie czeskim zmiany natomiast nie były bynajmniej tak znaczne.

Według dotychczasowych obliczeń wyglądają one mniej więcej jak następuje:

Dotychczasowe partie koalicyjnej rządowej	mieli przednio	mają obecnie
Agrarjusze czescy	46	45
Czescy socjal-demokrati	39	38
Czescy narodowi socjaliści (Benesz)	33	29
Czeska partja ludowa	25	22
Niemiecy socjal-demokrati	21	11
Niemiecki związek gosp. wiejskich	12	7
Niemiecka opozycja. Niemiecka partja chrześ-socj.	14	6
Niemiecy narodowcy	8	—
Niemiecy nacjonalisci	7	—
Sudetendeutsche Partei (Henlein)	—	44
Nieniemiecka opozycja. Słowacka partja ludowa	19	22
Czeska partja rzemieślnicza	12	17
Narodowi demokraci	18	17
Liga narodowa	3	—
Partje madziarskie	9	9
Polacy	4	1
Komuniści	28	20
Faszyci	—	6

W ten sposób nowa partja Henleina kosztem innych ugrupowań niemieckich wchodzi obecnie do nowego parlamentu jako druga z kolei pod względem liczebności partja polityczna.

Prasa niemiecka uważa wyniki wyborów w Czechosłowacji za wielki triumf idei hitleryzmu. Całkiem słusznie. Nauczyciel gimnastyki Henlein oficjalnie demuntuje swoje związki z narodowym socjalizmem niemieckim, w istocie jednak jest z nim związany całkowicie, pracuje pod jego sztandarem i pod jego rozkazami. To też zarówno cała opinja wszechświatowa, jak i opinja niemiecka — acz z różnymi pewno uczuciami — ma prawo uważać pana Henleina za ekspozyturę Hitlera, zwycięstwo zaś jego za wielkie zwycięstwo ideologii dzisiejszego Berlina.

Inna sprawa, iż znawcy stosunków czeskich nie uważają tego bynajmniej za niespodziankę: Właśnie Sudety, niemiecka część Czechosłowacji była oddawna kolebką właściwego narodowego socjalizmu. Jeszcze za czasów byłej monarchji austriackiej tutaj właśnie powstawały i żyły idee, które dzisiaj weszły do oficjalnego programu narodowych socjalistów. Do tego w tych bardzo silnie uprzemysłowionych okrogach szaleje teraz kryzys bardzo ciężki, a wiadomo, iż niedza stanowi zawsze bardzo pożywny grunt dla tego rodzaju radykalnych haseł społecznych, jak narodowy socjalizm. Być może, iż do ostatecznego zwycięstwa partji Henleina przyczyniła się też pewna, niebezpieczna z punktu widzenia czeskiego tolerancja rządu czeskiego, który wprawdzie zeszłego roku zdobył się na rozwiązanie narodowo-socjalistycznej partji Niemców czeskich, potem już jednak nie zdecydował się na podobne traktowanie tych pseudo-neutralnych organizacji politycznych, które były całkiem wyraźnie zakonspirowanymi, zresztą bardzo niedbale, organizacjami narodowo-socjalistycznymi.

Zresztą — i to jest może najważniejszy punkt problemu — trzeba zdać sobie sprawę z tego, iż narodowy socjalizm dla Niemców rozprowadzony poza granicami Niemiec ma wielką siłę atrakcyjną, że wiąże się z ideą połączenia w jedno

„wielkiej niemieckiej rodziny“, że pobudza patriotyzm szerokich mas i ich zapal. Wyjężona propaganda niemiecka — w której celowało radjo niemieckie — względny dobrobyt niemiecki, wywołany gwałtownym nakręcaniem konjunktury — wszystko to stwarzało sytuację, w której narodowi socjaliści mogli i musieli zwyciężyć.

Z innych przesunąć w łonie opozycji na uwagę zasługuje oczywiście wzmocnienie opozycji słowackiej, która w obecnym parlamencie stanowić będzie potężne i wpływo-

we ugrupowanie. To wzmocnienie o pozycji słowackiej stanowić będzie dla przyszłego parlamentu nielada orzech do zgrzyżenia — tem bardziej, iż, jak slychać, Słowacy nie mają zamiaru współpracować z Niemcami — co wywołać może na pierwszy rzut oka wręcz nieprzeży-ciężalne trudności.

Bezpośrednio po wyborach wszyscy wybrani posłowie złożyli na ręce prezydenta Masaryka zapewnienie lojalności dla jego osoby i dla republiki czechosłowackiej. Mimo to jest rzeczą jasną, iż stoimy

teraz przed długim okresem tarę i zgrzytów, które muszą się rozpocząć natychmiast po otwarciu nowej sesji. Partja Henleina nielada da się wtłoczyć w ramy parlamentarnej współpracy. W każdym razie stoimy dziś przed początkiem okresu rewizji dotychczasowego mitu o harmonji wewnętrznej, która jakoby panować miała niepodzielnie w Czechosłowacji. Mniejszości czeskie znudziły się tą „harmonją“ i upominają się o swoje prawa.

M-wicz.

Nowe zwycięstwo Henleina

PRAGA. Wyniki wczorajszych wyborów do sejmików krajowych i powiatowych, jeżeli chodzi o obóz czeski wykazują w porównaniu z wyborami parlamentarnymi z dnia 19 b. m., przedewszystkiem duży wzrost głosów, oddanych na listę Stronnictwa Agrarnego w Czechach. Inne stronnictwa naogół utrzymują stan posiadania, gdyż zyski, czy straty są minimalne.

W obozie niemieckim natomiast zaznaczył się dalszy silny wzrost Su detendeutsche partei Konrada Hen-

leina, które to stronnictwo uzyskało 71 procent wszystkich niemieckich głosów, podczas gdy w wyborach parlamentarnych 67 procent. Skutkiem tego stronnictwo to jest najsilniejszym w sejmikach krajowych czeskich i morawsko-śląskim.

Na Rusi podkarpackiej najsilniejszym stronnictwem pozostają komuniści.

MORAWSKA OSTRAWA. Porażka stronnictw czeskich na Śląsku Huleczyńskim, gdzie partje niemieckie skupiły blisko 75 proc. wszyst-

kich głosów, z czego lwją część zebrała lista Henleina, mimo iż kraj ten wykazuje zaledwie 12 procent Niemców, skłoniła wszystkie partje czeskie do wspólnego naradzenia się nad sytuacją. Zwolano w Huleczyźnie konferencję, na której delegaci wszystkich partji czeskich zobowiązali się zaprzestać walki politycznej między sobą. Stworzono wspólny komitet, który będzie kierował pracami nad zwalczaniem agitacji stronnictw niemieckich.

Wielki sukces listy polskiej

MORAWSKA OSTRAWA. Wczoraj, wtorek, 26 bm. odbyły się w Czechosłowacji wybory do przedstawicielstw krajowych i powiatowych. Polacy w Czechosłowacji wystawili własne listy w przedstawicielstwie krajowym morawsko-śląskim w Brnie i w powiatowych: w czeskim Cieszynie i Frysztacie.

Podobnie, jak w wyborach parla-

mentarnych, mają Polacy do zadowolenia i tym razem znaczny sukces.

Na listę połączonych partji polskich: Związku śląskich katolików, stronnictwa ludowego i polskiej partji socjal- demokratycznej padło przy wyborach do reprezentacji krajowej w Brnie 26.823 głosy, co oznacza wzrost w porównaniu z wynika-

mi wyborów z r. 1928 mimo, iż wów czas na wspólną listę polską głosowali członkowie polskiej socjalistycznej partji robotniczej, która tym razem połączyła się z czeskim socjaldemokratami. W wyborach poprzednich Polacy zablokowani byli z żydami, co utrudnia cyfrowe określenie wzrostu głosów polskich.

Dziś dymisja rządu czechosłowackiego

PRAGA. — W kołach politycznych oczekują, że dotychczasowy gabinet poda się do dymisji we wtorek 28-go b. m. Dopiero potem rozpoczyna się oficjalne rokowania o stworzenie nowego gabinetu, opartego o

nową koalicję rządową, względnie koalicję obecną, rozszerzoną na pewne stronnictwa. W rachubę pod tym względem brane jest przedewszystkiem stronnictwo żywnosteficów

(drobny przemysł, handel, rzemiosło) oraz autonomiści słowacy ks Hlinki. Żywnosteficy jakoby stawiają warunek, by w gabinecie nie byli reprezentowani Niemcy.

ZJEDNOCZONE ZAKŁADY WŁÓKIENNICZE K. SCHEIBLERA I L. GROHMANA

Sp. Akc. w Łodzi

Największe na kontynencie europejskim zakłady włókiennicze o możliwościach produkcyjnych ponad 50.000.000 mtr. tkanin rocznie. Zatrudniają w chwili obecnej przeszło 7.000 robotników.

Zakłady wyrabiają wszelkie tkaniny bawełniane, białozniane i pościełowe, tkaniny deseniowe i gładkie na suknie damskie i szlafroki, zarówno na sezon letni jak i zimowy (muśliny, batysty, etaminy, flanele, barchany i t. p.).

Własne oddziały sprzedaży hurtowej:

Łódź ul. Piotrkowska 48
Warszawa „ Gęsia 14
Wilno „ Wielka 53
Lublin „ Lubartowska 13
Lwów plac Smelki 5

Kraków ul. Grodzka 55
Poznań „ Wielka 8
Bydgoszcz plac Teatralny 4
Katowice ul. Wawelska 3

Niemiecko-angielskie rozmowy morskie

LONDYN. — W skład delegacji niemieckiej na konferencję morską w Londynie wędzą: von Ribbentrop jako przewodniczący, admirał Schuster, b. komendant szkoły ćwiczeń dla oficerów marynarki w Kilonji, a obecnie przydzielony do sztabu ma-

rynarki Reichshwery, kp. Kidderlen, który brał już udział w konferencjach londyńskich, dotyczących międzynarodowej sygnalizacji morskiej, oraz kpt. Vassner, attache morski Rzeszy w Londynie. Skład delegacji brytyjskiej jest

następujący: rzeczoznawca w sprawach zbrojeń morskich w Foreign Office, Craigie — jako przewodniczący, wiceadmirał Little, zastępca szefa sztabu admiralicji i kpt. Danckwerts, szef sekcji planów morskich.

...na temat miejsca, na którym stanąć ma w stolicy pomnik Marszałka Piłsudskiego, wysunięto szereg projektów. Poza placem Marszałka Piłsudskiego oraz placem Niepodległości, który powstał po zbuczeniu trzech domów przy ulicy Krakowskie Przedmieście, obok kościoła Wzytek, rozważany jest również projekt wzniesienia pomnika na dzień dzisiejszy przed Belwederem. Ostateczna decyzja zapadnie w najbliższej przyszłości.

Ostatnie wiadomości sportowe

STAN WILIMOWSKIEGO POGORSZYŁ SIĘ.

KATOWICE. W stanie najlepszego piłkarza polskiego Wilimowskiego nastąpiło w poniedziałek nagłe pogorszenie. Wilimowski, który znajdował się już na kuracji w domu, przewieziono z powrotem do szpitala w Katowicach. Na wtorek zwolano konsylium lekarskie, które zbada chorego.

LEGJA BIJE LWOWSKI KLUB TENISOWY 4:1.

PORAŻKA HEBDY Z WITTMANEM.

LWÓW. Zakończył się tu w poniedziałek międzyklubowy mecz tenisowy pomiędzy Legją warszawską a Lwowskim klubem tenisowym. W ogólnej punktacji niespodziewanie wysokie zwycięstwo odniosła Legja w stosunku 4:1.

Największą sensacją poniedziałkowych spotkań była porażka Hebdy z Wittmanem. Wittman odniósł olbrzymi sukces, bijąc najlepszego obecnie raketę Polski Hebdę 6:3, 3:6, 6:2.

Sytuacja na froncie zawodów balonowych

TORUŃ. W uzupełnieniu wiadomości o lądowaniu balonów wlnych, biorących udział w siódmych krajowych zawodach balonowych o puchar przechodni im. płk. Wańkowieza, otrzymaliśmy poniższe dane:

Balon „Kraów“ wylądował w dniu wczorajszym o godz. 22.55 w miejscowości Rychtal pod Kępem.

Balon „Mościce“ wylądował również w dniu wczorajszym o godzinie 19.45 pod Brudzewem, niedaleko Kalisza.

Balon „Legjonowo“ wylądował dziś o godz. 6.28 w miejscowości Mielec w woj. krakowskim.

Balon „Lwów“ wylądował w miejscowości Mały Tymbarok pod Limanową.

Balon „Poznań“ wylądował w miejscowości Kępna pod Jasłem (woj. krakowskie).

Balon „Gołb“ wylądował na Przełęczu Dukielskiej (woj. krakowskie).

Balon „Wilno“ wylądował w miejscowości Gorlice (woj. krakowskie).

Balon „Syrena“ wylądował dziś o godz. 13.40 w miejscowości Żalików koło Halicza (woj. stanisławowski).

Dwa ostatnie balony „Hel“ i „Syrena“ przeleciały dystans około 600 klm. od Torunia. Dotychczas brak wiadomości o lądowaniu balonów „Łódź“ i „Jabłonna“.

„Lenin“ na Spitzbergu

MOSKWA. Agencja Tass donosi, że do Barendsburga, głównego ośrodka administracyjnego na Spitzbergu, przybył łamacz lodów „Lenin“, otwierając drogę dla żeglugi arktycznej w r. 1935. Tą drogą ma się kierować szereg statków zagranicznych i sowieckich, udających się po ładunki węgla do północnych portów Związku Sowieckiego.

